

หัวข้อวิจัย	แนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝัน ของประเทศไทย
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายสุตา ปันตระกูล
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ จันทร์เจริญ
หน่วยงาน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2557

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณที่เป็นครู/อาจารย์ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ จำนวน 400 คน โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามชุดที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 365 ชุด และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนในฝัน/เทียบเท่า จำนวน 400 คน โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสัมภาษณ์ชุดที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 310 คน เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .915 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเบื้องต้นของข้อเสนอแนะนำมาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและสังเคราะห์เนื้อหาด้วยการจัดหมวดหมู่และจัดลำดับ แล้วนำมาเขียนแจกแจงเป็นความถี่

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการสารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย

พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานและบริการ มี 1-5 เครื่อง มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของแหล่งการเรียนรู้ โดยเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต และมีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด ซึ่งมีวัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตของห้องสมุดเพื่อการศึกษา บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด รองลงมา คือ อินเทอร์เน็ตเอ็กพลอเรอร์ และโปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซล มีการใช้โปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศของห้องสมุด โดยส่วนใหญ่ประสบปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมห้องสมุดทำงานด้านการยืม-คืนรายการสารสนเทศ และนำเสนอข้อมูลด้านการส่งเสริมการอ่าน ด้านปัญหาพบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ และปัญหาด้านโปรแกรมห้องสมุดในการลงรายการไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุด

ส่วนใหญ่มีแผนพัฒนาบุคลากร แผนพัฒนาบุคลากร โดยมีการพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อการใช้บริการของห้องสมุด โดยภาพรวมพบว่าบรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ของประเทศไทยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านประเภทสิ่งพิมพ์ ด้านประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ และด้านประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

2. ด้านแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ของประเทศไทย พบว่า

ประเด็นที่ 1 ด้านแผนงานการจัดการสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีแผนพัฒนาระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด วิธีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระบบสารสนเทศส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ 3 ช่วง คือ ก่อน ระหว่างดำเนินงานและสิ้นสุด โดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบวัดความพึงพอใจตามสภาพจริง มีผู้รับผิดชอบการจัดการระบบสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุดส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมในห้องสมุด ได้แก่ กิจกรรมพี่ชวนน้องอ่าน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

ประเด็นที่ 2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าส่วนใหญ่มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์จัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด จัดการลงทะเบียนหนังสือ ระบบยืม-คืน การสืบค้นข้อมูล และจัดเก็บสถิติเข้าใช้ห้องสมุด เครื่องคอมพิวเตอร์พบว่าส่วนใหญ่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน ครู ค้นคว้าข้อมูลทำผลงานวิชาการรายงาน และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน และต้องการบุคลากรเพิ่มขึ้น คุณลักษณะเฉพาะของเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่ต้องมีคุณลักษณะเฉพาะสูงขึ้นเพื่อรองรับโปรแกรมใหม่และเร็วมากขึ้นเพื่อจะสะดวกในการค้นคว้ามามีพื้นที่เนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ความเคลื่อนไหวของข่าวสารข้อมูล ควรมีเว็บไซต์เพื่อการเผยแพร่ระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้ โดยส่วนใหญ่พัฒนาเว็บไซต์เผยแพร่ระบบสารสนเทศให้เข้าถึงได้ตลอดเวลาและเพื่อเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานกิจกรรมของห้องสมุด

ประเด็นที่ 3 ด้านโปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ พบว่าวัตถุประสงค์ในการใช้โปรแกรมแหล่งการเรียนรู้มีการหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนใช้วิเคราะห์สารสนเทศ บันทึกข้อมูลในห้องสมุด ลงทะเบียนหนังสือ ค้นหาหนังสือ บริการยืม-คืน สถิติการใช้ห้องสมุด สถิติหนังสือยอดนิยม สถิติยอดนักอ่าน ทำบัตรสมาชิกห้องสมุด และควรเป็นระบบที่สนับสนุนการจัดการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ที่เต็มรูปแบบ เพื่อสามารถจัดเก็บข้อมูลโรงเรียน ข้อมูลกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระข้อมูลประวัติของโรงเรียน แหล่งเรียนรู้วิทยากร ห้องถิ่น พระ ครู ความรู้วัฒนธรรม และประเพณีข้อมูล และลักษณะรายละเอียดของแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดเก็บประวัติ/ความเป็นมาที่ต้องการใช้ประโยชน์และอื่นๆ รวมทั้งสามารถแสดงข้อมูล เนื้อหาสถิติการใช้ห้องสมุดประจำวัน สถิติการอ่านหนังสือของนักเรียนได้ และโปรแกรมแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุดที่มีความสามารถในการบันทึกรายการ การแก้ไขรายการสารสนเทศ การยกเลิกสารสนเทศ การค้นคืนสารสนเทศ การใช้งานร่วมกับโปรแกรมของโรงเรียน สามารถสืบค้นได้ตลอดเวลาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในรูปแบบของโปรแกรมห้องสมุดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยสามารถจัดเก็บข้อมูลได้หลากหลายรูปแบบ เช่น เอกสาร ไฟล์ PDF presentation file เว็บไซต์ แผ่นซีดีรอม

และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น มีรูปแบบที่เป็นสากลสามารถใช้ได้สะดวกและสามารถใช้ได้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้และเป็นประโยชน์กับชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการพัฒนาสารสนเทศของโรงเรียนต่อไป จัดเก็บเฉพาะข้อมูลที่สำคัญ ไม่เสื่อมสภาพง่ายมีรูปแบบง่าย น่าสนใจ ค้นหาสะดวก ถูกต้อง ทันสมัย และการที่งบประมาณมีน้อยทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสอดคล้องกับเกณฑ์การประกันคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนในรูปแบบออนไลน์ ในรูปแบบ PDF และสามารถดาวน์โหลดได้ ข้อมูลทันสมัย วิธีการใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน

ประเด็นที่ 4 ด้านปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศ พบว่ามีปัญหาเรื่องขาดแคลนอัตรากำลังครูบรรณารักษ์ และไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ขาดครูผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ดูแลประจำ ขาดบรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบโดยตรง ขาดบุคลากรในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ ขาดผู้มีความรู้เฉพาะทางอยากมีเจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์ประจำอยู่ห้องสมุด ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านบรรณารักษ์ ขาดความรู้ที่ในการใช้โปรแกรม และการแก้ปัญหาเมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้อง บุคลากรขาดความรู้ในการแก้ไขและซ่อมบำรุงโปรแกรมเบื้องต้น เมื่อเกิดปัญหาบางครั้งติดต่อผู้ดูแลระบบไม่ได้ อุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการไม่เพียงพอกับผู้ใช้บริการ และโรงเรียนขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนห้องสมุด

Research Title	Development Guideline for Information System Management in Libraries in Lab Schools Project in Thailand.
Researcher	Asst. Prof.Boonyalak Tumnanchit Asst. Prof. Saisuda Pantrakool
Research Consultants	Assoc. Prof. Dr.Sukhum Chaleysub Asst. Prof. Dr. Pitauk Chancharoen
Organization	Faculty of Humanities and Social Sciences Faculty of Science and Technology Suan Dusit Rajabhat University
Academic Year	2014

This study was mixed method research which to study the guidelines of information management in lab school library in Thailand. The quantitative samplings of this research were 400 people of teachers and librarians and completed selection on 365 questionnaires. In-depth interview was used for qualitative method from 400 samplings of school directors and also completed selection on 310 questionnaires. The quantitative research tools of this study were the questionnaires for the guidelines of information management in the dream library in Thailand with .915 of reliability. The statistics for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The qualitative research tool was in-depth interview for the guidelines of information management in lab school library in Thailand with content synthesis by categories with the frequency distribution. The research results are as follows:

1) The status of information management in the dream library in Thailand, found that: librarians in one library had the computer for theirs work about 5 machines for learning resources management. Most computers connected to the Internet. Most of librarians able to use computer application especially the library management system and also Microsoft Word and Internet Explorer for internet surfing and Microsoft Excel. Most of computer used for circular system and reading extension. There were problems of the lack of computers and the incomplete of cataloging. Most of them were plan for personal development and plan for library services promotion. On the overview, the used of information system management in the library were in the moderate on the printed matted, non- printed matter and electronic media.

2) The guidelines for information system management in the lab school on Thailand are as follows:

2.1) Every school had the plan of information management system for library and they action followed the plan. The assessments of information management plan divided in 3 phase, before action, during action and finish action by questionnaires, behavior

observation and satisfaction assessment. There were library activities such as “readies readers” and “peer support”.

2.2) Technology issue: they used computer for library data storage, library materials registration, circular system and library usage statistic. Most computers used by students and teachers for learning management. They need additional person for library works and also the additional high performance computer, website for learning resources dissemination.

2.3) The application of learning management: they used this application for information query, information analysis, library information storage, library materials registration, circular system, library statistic, library member card. They need the full function of electronic library which able to store the school data, learning subjects and local information which to display library contents and library statistic and connect to the legacy school system and ability for internet searching all time.

2.4) The problem of management information system was the lack of librarian who directly responsible for the information system and the lack of information system devices because of the insufficient budget.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่
ของประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยนำผลการศึกษาจาก
ข้อมูลเชิงปริมาณมาบูรณาการเป็นหัวข้อที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) เพื่อใช้เป็น
ข้อมูลเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่
ของประเทศไทย อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและ
มัธยมศึกษาของประเทศไทย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์ ที่ปรึกษาอธิการบดีมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ จันทร์เจริญ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวน
ดุสิต ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาและไว้วางใจให้ผู้วิจัยรับผิดชอบทำงานวิจัยเรื่องนี้ ขอขอบคุณอาจารย์จิตติน
จิตติสุขพงษ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือวิจัย และกระบวนการวิจัยด้านการจัดการ
สารสนเทศ ส่งผลให้งานวิจัยมีความถูกต้องและเกิดคุณค่าแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและวงการศึกษา
ของประเทศ

ท้ายนี้ขอขอบคุณคณะกรรมการพิจารณาอุดหนุนทุนวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่สนับสนุนงบประมาณในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสทำวิจัยเพื่อ
พัฒนาตนเองและวิชาชีพด้านการศึกษาต่อไป

บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร
สายสุดา ปั่นตระกูล
2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
ตอนที่ 2 โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School Project)	20
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
กรอบแนวคิดในการวิจัย	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
ขั้นตอนการวิจัย	51

บทที่ 4	ผลการวิจัย	55
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
	สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	56
	สภาพการณ์การจัดการสารสนเทศ/การใช้สารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ ของประเทศไทย	58
	การประสบปัญหาจากการใช้/การจัดการสารสนเทศ	86
	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภท ห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ของประเทศไทย	90
	แนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ ของประเทศไทย	95
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	141
	สรุปผลการวิจัย	141
	การอภิปรายผลการวิจัย	149
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	155
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	155
	บรรณานุกรม	156
	ภาคผนวก	160
	ภาคผนวก ก รายชื่อที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ	161
	ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	163
	ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	167
	ประวัติผู้วิจัย	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	56
4.2	จำนวนและร้อยละของเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานและบริการ	58
4.3	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของ แหล่งการเรียนรู้	59
4.4	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน เพื่อบันทึกรายการบรรณานุกรม	59
4.5	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ	60
4.6	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการสืบค้น รายการบรรณานุกรม	60
4.7	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการ รายงานผลการปฏิบัติงาน	61
4.8	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต	61
4.9	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ เช่น เพื่อเก็บสถิติการเข้าใช้บริการ	62
4.10	จำนวนและร้อยละของการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	62
4.11	จำนวนและร้อยละของความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของแหล่งการเรียนรู้ ประเภทห้องสมุด	63
4.12	จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตของห้องสมุด	63
4.13	จำนวนและร้อยละของความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ ห้องสมุดในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	64
4.14	จำนวนและร้อยละของการประสบปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของห้องสมุด	64
4.15	จำนวนและร้อยละการมีโปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศของห้องสมุด	65
4.16	จำนวนโปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศ	66
4.17	จำนวนและร้อยละของการทำงานของโปรแกรมห้องสมุด	67
4.18	จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุด	67
4.19	จำนวนของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการลงรายการ	68
4.20	จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการยืม-คืน	69
4.21	จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการสืบค้น	70
4.22	จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการบริหารงาน	71
4.23	จำนวนปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดด้านอื่นๆ	72

ตารางที่	หน้า	
4.24	จำนวนและร้อยละของการมีเว็บไซต์ของห้องสมุด	73
4.25	จำนวนของสาเหตุที่ไม่มีเว็บไซต์ห้องสมุด	73
4.26	จำนวนและร้อยละของการเสนอเนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด	74
4.27	จำนวนและร้อยละของแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน	74
4.28	จำนวนของการมีแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน	75
4.29	จำนวนสาเหตุจากการไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน	76
4.30	จำนวนและร้อยละของการพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อการใช้บริการของห้องสมุด	76
4.31	จำนวนของการพัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียน	77
4.32	จำนวนของสาเหตุการไม่พัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียน	79
4.33	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้ ของประเภทสารสนเทศ	80
4.34	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้ สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์	82
4.35	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้ สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์	84
4.36	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้ สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	86
4.37	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประสบปัญหาจากการใช้/ การจัดการสารสนเทศ	87
4.38	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากประเภทสารสนเทศ	88
4.39	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ	88
4.40	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ ในห้องสมุด	89
4.41	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ นอกโรงเรียน	89
4.42	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ ที่เป็นตัวบุคคล	90
4.43	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ	90
4.44	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุด โรงเรียนในพื้นที่ของประเทศไทย	91
4.45	จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	96
4.46	จำนวนและร้อยละของแผนพัฒนาระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้ประเภท ห้องสมุด	97
4.47	ความถี่ของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้ ประเภทห้องสมุด	98

ตารางที่	หน้า	
4.48	จำนวนและร้อยละของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระบบสารสนเทศของ แหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	100
4.49	ความถี่ของวิธีปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้ประเภท ห้องสมุด	101
4.50	จำนวนและร้อยละของวิธีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนา ระบบสารสนเทศ	103
4.51	จำนวนและร้อยละของผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ประเภท ห้องสมุด	105
4.52	จำนวนและร้อยละของเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการระบบสารสนเทศในการ ปฏิบัติงาน	107
4.53	จำนวนและร้อยละของเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้อินเทอร์เน็ตและ นำมาใช้ประโยชน์	109
4.54	จำนวนและร้อยละของบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความสามารถในการ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อปฏิบัติงาน	110
4.55	จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งาน กับแหล่งการเรียนรู้	112
4.56	จำนวนและร้อยละของเว็บไซต์เพื่อการเผยแพร่ระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้	113
4.57	จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการใช้โปรแกรมแหล่งการเรียนรู้	114
4.58	จำนวนและร้อยละของรายการข้อมูลในแหล่งการเรียนรู้	116
4.59	จำนวนและร้อยละของรูปแบบการแสดงผลหรือรายงานของโปรแกรม แหล่งเรียนรู้	118
4.60	จำนวนและร้อยละของความสามารถของโปรแกรมแหล่งเรียนรู้ประเภท ห้องสมุดในการบันทึกรายการ การแก้ไขรายการสารสนเทศ การยกเลิกสารสนเทศ การค้นคืนสารสนเทศ การใช้งานร่วมกับโปรแกรมของโรงเรียน และระบบรายการที่ สนองความต้องการของหน่วยงาน	120
4.61	จำนวนและร้อยละของรูปแบบการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศด้านปรัชญา วิสัยทัศน์ แผนการดำเนินงานของแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	123
4.62	จำนวนและร้อยละของรูปแบบฐานข้อมูลจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ด้านโครงการและกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	124
4.63	จำนวนและร้อยละของรูปแบบฐานข้อมูลจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ด้านวัสดุและครุภัณฑ์ของแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	126
4.64	จำนวนและร้อยละของรูปแบบฐานข้อมูลจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ด้านงบประมาณของแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	127
4.65	จำนวนและร้อยละของรูปแบบฐานข้อมูลจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ด้านประกันคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	128

ตารางที่	หน้า	
4.66	จำนวนและร้อยละของรูปแบบฐานข้อมูลจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศด้านเนื้อหาฉบับเต็ม (full text) ของแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	129
4.67	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการบริหารจัดการสารสนเทศ	130
4.68	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการจัดเก็บสารสนเทศ	132
4.69	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการลงรายการสารสนเทศ	133
4.70	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการให้บริการสารสนเทศ	134
4.71	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ	135
4.72	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	136
4.73	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านโปรแกรมเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	137
4.74	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านบุคลากรในการใช้โปรแกรมเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	138
4.75	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านผู้ใช้บริการสารสนเทศ	139
4.76	จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการจัดการระบบสารสนเทศเกี่ยวกับห้องสมุดอื่นๆ	140

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กลไกหลักของการสื่อสารโทรคมนาคม	14
2	ตัวชี้วัดของการดำเนินโครงการ “หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” วิเคราะห์จากแผนกลยุทธ์และรูปแบบการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน/ ดุลยดัชนี (Balanced Scorecard)	21
3	กรอบแนวคิดในการวิจัย	50